

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 113/06-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. mája 2006 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla a zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho o sťažnosti J. A., bytom V., zastúpeného advokátom JUDr. Š. S., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice - okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 105/00 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. A. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice - okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 105/00 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Košice - okolie p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 105/00 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. J. A. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie 50 000 Sk (slovom päťdesiat'tisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Košice - okolie p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Košice - okolie j e p o v i n n ý uhradiť J. A. trovy právneho zastúpenia 6 825 Sk (slovom šesťtisícosemstodvadsaťpäť slovenských korún) na účet advokáta JUDr. Š. S., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 30. marca 2006 doručené podanie J. A., bytom V. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Š. S., K., ktoré bolo označené ako „*Sťažnosť proti porušovaniu základných práv a slobôd*“. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice – okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 105/00 o návrhu „*na odstránenie stavby a zdržanie sa vstupu na nehnuteľnosť a užívania studne.*“

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uviedol:

„*Sťažovateľ podal dňa 15. 02. 2000 žalobu na Okresný súd Košice – Okolie proti žalovanému: fyzickej osobe M. J., bytom V. o odstránenie stavby a zdržanie sa vstupu na nehnuteľnosť a užívania studne, vec je vedená pod číslom konania 7 C/105/2000. Dôvodom*

podania žaloby bolo neoprávnené užívanie nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľa žalovaným, t. j. sťažovateľ sa podanou žalobou domáhal ochrany svojho vlastníckeho práva, pričom protiprávny stav opísaný v žalobe – neoprávnené užívanie nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľa trvá dodnes.

K veci sa vyjadril žalovaný dňa 27. 04. 2000, kedy zároveň podal vzájomný návrh o určenie, že nadobudol právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Vyjadrenie k žalobe, resp. vzájomný návrh žalovaného bol sťažovateľovi predložený súdom na vyjadrenie dňa 05. 02. 2004, teda po uplynutí takmer štyroch rokov od jeho doručenia súdu. Sťažovateľ sa k vzájomnému návrhu vyjadril obratom dňa 23. 02. 2004.

Termín prvého pojednávania vo veci bol vytýčený na deň 04. 03. 2004, tento bol následne telegramom preložený na 22. 04. 2004 a ďalším telegramom bolo pojednávanie preročené na neurčito. Ďalšie pojednávanie sa malo uskutočniť dňa 21. 09. 2004, ale jeho termín sa posunul na 30. 11. 2004. Po dostavení sa na tento termín pojednávania bolo sťažovateľovi oznámené, že termín pojednávania sa presunul na 02. 02. 2005.

Sťažovateľ reagoval na popísané prieťahy v konaní podaním sťažnosti na postup súdu podľa tretej časti zákona č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov), v znení neskorších predpisov, ktorá bola podaná dňa 03. 12. 2004. V odpovedi predsedu Okresného súdu Košice – Okolie na sťažnosť zo dňa 22. 12. 2004 bola táto sťažnosť uznaná ako dôvodná. Prieťahy v súdnom konaní však pokračovali aj naďalej. Pojednávanie, ktoré sa malo uskutočniť dňa 02. 02. 2005, bolo telegramom zrušené a nový termín bol vytýčený na deň 20. 04. 2005.

Prvé pojednávanie vo veci sa nakoniec uskutočnilo až dňa 01. 07. 2005, teda po uplynutí viac ako päť a pol roka od podania žaloby. Spôsob vedenia tohto pojednávania viedol k podaniu námietok sťažovateľom proti obsahu zápisnice z pojednávania, pretože zákonná sudkyňa si robila len vlastné písomné poznámky bez hlasného diktovania obsahu zápisnice zapisovateľke alebo do diktafónu, čím neumožnila účastníkom konania a ich zástupcom oboznámiť sa so zapisovanými skutočnosťami, v dôsledku čoho bol priebeh pojednávania a najmä vyjadrenia účastníkov k predmetu konania v zápisnici z pojednávania vyjadrené nepresne, resp. nesprávne. Ďalším procesným úkonom súdu bola ohliadka nehnuteľnosti, ktorá sa uskutočnila dňa 19. 09. 2005. Súd vytýčil termín

pojednávania na deň 04. 11. 2005, ktorý bol následne preložený na 22. 02. 2006. Pojednávanie sa v tomto termíne uskutočnilo, vzhľadom na potrebu súdu na vykonanie ďalšieho dokazovania však bolo opätovne odročené na deň 15. 03. 2006. Dňa 13. 03. 2006 bolo sťažovateľovi doručené upovedomenie o odročení pojednávania na deň 07. 06. 2006.

Občianske súdne konanie o žalobe sťažovateľa na prvostupňovom súde v tejto skutkovo aj právne jednoduchej veci trvá už viac ako šesť rokov, počas ktorých súd prejavil len minimálnu aktivitu a snahu poskytnúť súdnu ochranu právam sťažovateľa, ktoré sú porušované sústavným pretrváváním protiprávneho stavu. Na základe sťažnosti na postup súdu sťažovateľ poskytol súdu príležitosť na odstránenie, resp. nápravu vzniknutých zbytočných prietáhov vlastným konaním súdu, k tomu však napriek uznaniu sťažnosti za dôvodnú nedošlo.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Okresný súd Košice - okolie v konaní vedenom pod č. k. 7 C/105/2000 porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, článku 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo sťažovateľa na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Košice - okolie postupovať v konaní vedenom pod č. k. 7 C/105/2000 bez zbytočných prietáhov.

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 120.000,- Sk (slovom stodvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Košice - okolie povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Okresný súd Košice - okolie je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 6 825,- Sk (slovom šesťtisícosemstodvadsaťpäť slovenských korún) na účet jeho právneho zástupcu do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho

sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a keďže nezistil dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona, uznesením č. k. II. ÚS 113/06-10 z 12. apríla 2006 rozhodol o jej prijatí na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na ústnom pojednávaní, a predsedu okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadril aj k sťažnosti.

Právny zástupca sťažovateľa a predseda okresného súdu oznámili ústavnému súdu, že netrvajú na ústnom pojednávaní.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti okrem iného uviedol:

„Vec napadla na tunajší súd dňa 15. 2. 2000 a bola pridelená JUDr. S., ktorá vo veci vykonala prvotné úkony.

JUDr. S. od 1. 1. 2003 nastúpila na Krajský súd v Košiciach a celý senát 7 C (666 vecí prevzala JUDr. K., ktorá od 29. 6. 2003 bola dlhodobo práceneschopná a od 21. 1. 2004 je na materskej dovolenke. Počas výkonu práce vybavila 194 vecí a rozhodla 117 vecí. Za uvedené obdobie jej napadlo 184 vecí.

Dňa 22. 10. 2003 časť senátu 7 C prevzala JUDr. P. Po oboznámení sa s vecou vytýčila pojednávanie na deň 4. 3. 2004, ktoré bolo preročené na deň 22. 4. 2004 z dôvodu doplnenia žalobného návrhu, ktoré bolo doručované účastníkom konania na vyjadrenie. Pojednávanie stanovené na deň 22. 4. 2004 bolo odročené telegramom na neurčito.

Ďalší termín pojednávania bol stanovený na deň 21. 9. 2004, ktorý bol z dôvodu kolízie pojednávani právneho zástupcu odporcu preročený na deň 30. 11. 2004.

Pojednávanie sa neuskutočnilo z dôvodu náhleho ochorenia člena rodiny prejednávajúcej sudkyne a bol stanovený termín na deň 1. 2. 2005. Pojednávanie bolo zrušené z dôvodu PN sudkyne a termín pojednávania bol vytýčený na deň 20. 4. 2005.

Dňa 2. 2. 2005 podal navrhovateľ návrh na nariadenie predbežného opatrenia, o ktorom bolo rozhodnuté dňa 8. 2. 2005. Proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia podal odporca odvolanie a spis bol dňa 4. 3. 2005 postúpený na Krajský súd v Košiciach.

Dňa 27. 4. 2005 bolo tunajšiemu súdu doručené uznesenie o odvolaní odporcov proti predbežnému opatreniu.

Termín pojednávania bol stanovený na deň 1. 7. 2005, na ktorom bolo vykonané dokazovanie výsluchom účastníkov. Zároveň bol vytýčený termín ohliadky na deň 19. 9. 2005, ako aj termín pojednávania na 4. 11. 2005. Ohliadka bola vykonaná, avšak pojednávanie bolo zrušené z dôvodu PN sudkyne a zároveň bol vytýčený nový termín pojednávania na deň 22. 2. 2006, na ktorom boli vypočutí svedkovia a pojednávanie bolo odročené na deň 15. 3. 2006, ktoré bolo odročené na deň 7. 6. 2006.

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že prejednávajúca sudkyňa vo veci pravidelne koná, avšak skutočnosť, že vytýčené termíny pojednávania boli odročené pre jej práceneschopnosť nemožno nijakým spôsobom ovplyvniť.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na verejné prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov... upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny a práva upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...“, okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 105/00.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov“ (II. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza „až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98). Podľa názoru ústavného súdu možno preto za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu účastníka konania považovať také, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci samej alebo k nastoleniu právnej istoty iným zákonom predpísaným spôsobom ako právoplatným rozhodnutím súdu.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 74/97, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prejednávanej veci.

1. Ústavný súd zo sťažnosti a z predloženého spisu zistil, že predmetom konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 7 C 105/00 je návrh na odstránenie stavby. Z hľadiska právnej zložitosti ide o vec, ktorá patrí do štandardnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov a ktorá nie je právne zložitá. Skutkovú zložitosť veci nemožno vylúčiť, pretože v spore bolo nevyhnutné vykonať dokazovanie. Napriek tomu ústavný súd konštatuje, že pri sústredenom postupe okresného súdu bolo možné danú vec uzavrieť bez zbytočných prieťahov.

2. Správanie sťažovateľa a jeho právnych zástupcov v konaní možno hodnotiť ako aktívne a súčinnosťné (predkladali vyjadrenia, reagovali na výzvy okresného súdu a predložili návrhy na doplnenie dokazovania). Zúčastnili sa doteraz nariadených a uskutočnených pojednávaní a ústavný súd skonštatoval, že ich správanie nie je dôvodom namietanej neprimeranej dĺžky konania.

3. Tretím kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48

ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu vo veci sp. zn. 7 C 105/00.

Sťažovateľ podal 15. februára 2000 žalobu o „*odstránenie stavby a zdržanie sa vstupu na nehnuteľnosť a užívania studne*“. Okresný súd zaslal 15. marca 2000 žalobu na vyjadrenie odporcovi. Odporca vo vyjadrení doručenom okresnému súdu 27. apríla 2000 súčasne podal protinávrh, ktorý doplnil 7. júna 2000. Od júna do decembra 2000 okresný súd vo veci nekonal.

Okresný súd vyzval 18. decembra 2000 (opakované urgencie z 31. januára 2001 a z 19. apríla 2001) právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby sa vyjadrila k protinávruhu. Odporca vo veci v podaní doručenom okresnému súdu 28. mája 2001 poukázal na to, že vo veci sa od 27. apríla 2000 nekoná, a žiadal o urýchlené nariadenie pojednávania (rovnaké podanie nasledovalo z jeho strany 9. januára 2002).

Okresný súd bol teda nečinný v období od 19. apríla 2001 až do 22. januára 2004 (dva a trištvrté roka), keď uznesením č. k. 7 C 105/00-24 uložil odporcovi v označenom konaní, aby sa vyjadril k podanej žalobe a súčasne nariadil pojednávanie vo veci na 4. marec 2004.

Právna zástupkyňa odporcu oznámila 5. februára 2004 okresnému súdu, že ešte 27. apríla 2000 zaslala vyjadrenie odporcu a jeho protinávrh.

Sťažovateľ okresnému súdu v odpovedi na jeho výzvu 11. februára 2004 oznámil, že k protinávruhu odporcu sa nemôže vyjadriť, pretože mu nebol doručený. Po zaslaní protinávruhu 12. februára 2004 sa sťažovateľ k nemu vyjadril podaním doručeným okresnému súdu 23. februára 2004, pričom podaním doručeným okresnému súdu 24. februára 2004 doplnil svoj žalobný návrh (doplnenie o odporcu v 2. rade a rozšírenie pôvodného návrhu).

Okresný súd pojednávanie nariadené na 4. marec 2004 odročil na 22. apríl 2004. Uznesením z 22. apríla 2004 okresný súd pripustil vstup do konania ďalšieho účastníka na strane odporcu a pripustil zmenu žalobného návrhu sťažovateľa. Okresný súd potom opätovne odročil pojednávanie na 21. september 2004 a 30. november 2004.

Okresný súd ďalej odročil pojednávanie nariadené na 30. november 2004 pre neprítomnosť sudkyne na 2. február 2005. Toto pojednávanie okresný súd odročil z dôvodu práceneschopnosti sudkyne na 20. apríl 2005.

Sťažovateľ podal 2. februára 2005 návrh na vydanie predbežného opatrenia. Okresný súd vydal 8. februára 2005 uznesenie o nariadení predbežného opatrenia, ktorým uložil odporcom v 1. a 2. rade, aby sa zdržali vstupu na pozemok sťažovateľa.

Po podaní odvolania proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia a predložení spisu 8. marca 2005 krajskému súdu tento zmenil uznesenie tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Okresný súd na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 1. júla 2005 zistil, že dosiaľ nerozhodol o protinávruhu, a súčasne tento protinávrh pripustil, pričom vykonal dokazovanie listinami a svedeckými výpoveďami. Súčasne nariadil ohliadku miesta na 19. september 2005. V dokazovaní pokračoval na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 4. novembra 2005. Ďalšie pojednávanie, ktoré okresný súd nariadil na 22. február 2006, bolo odročené na 15. marec 2006 a opätovne na 7. jún 2006.

Sťažnosť sťažovateľa na prieťahy v tomto konaní uznal predseda tohto súdu v decembri 2004 ako odôvodnenú, poukázal na procesnú chybu (nedoručenie protinávruhu z 27. apríla 2000). Jeho argument z vyjadrenia k sťažnosti o zmenách v personálnom obsadení súdu, nadmernej zaťažnosti a dlhodobej práceneschopnosti konajúcej sudkyne ústavný súd neakceptoval.

V súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých musí štát zabezpečiť konanie, ho nezbavuje zodpovednosti za zbytočné prieťahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02, II. ÚS 69/05). Pretrvávajúci vysoký nápad vecí a v tejto súvislosti nedostatok sudcov pri vybavovaní agendy nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali alebo znižovali zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil. Tieto okolnosti ústavný súd nezohľadňuje v súvislosti s pozitívnym záväzkom štátu zabezpečiť právo občana na súdne konanie bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd zhrnul, že postup okresného súdu bol poznamenaný tak obdobia nečinnosti (viac ako tri roky v prvej fáze konania do 22. januára 2004), ako aj značnou neefektívnosťou jeho konania v obdobiach, keď vo veci konal. Z doteraz desiatich nariadených pojednávaní mali meritórny význam iba dve pojednávania (uskutočnené 1. júla 2005 a 4. novembra 2005, ako aj ohliadka miesta 19. septembra 2005), ostatné boli aj z dôvodov na strane okresného súdu odročované (zatiaľ aj počas roku 2006). Právna vec sťažovateľa sa stále nachádza v štádiu dokazovania, pričom k dokazovaniu sa pristúpilo až po piatich rokoch od začatia konania.

Ústavný súd so zreteľom na všetky uvedené skutočnosti konštatoval, že okresný súd konal vo veci sp. zn. 7 Co 105/00 so zbytočnými prieťahmi, keď ani po období viac ako šiestich rokov neodstránil stav právnej neistoty sťažovateľa a právoplatne nerozhodol v jeho veci. Týmto postupom okresný súd súčasne porušil základné právo sťažovateľa na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127

ods. 3 ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Ústavný súd v súlade so svojím rozhodnutím o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde prikázal okresnému súdu, aby konal bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy: „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.“

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Z ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde vyplýva, že primerané finančné zadosťučinenie má povahu náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Sťažovateľ požadoval priznanie finančného zadosťučinenia 120 000 Sk, pričom v tejto súvislosti uviedol, že „... *súdne konanie o jeho veci... trvá viac ako šesť rokov, počas ktorých nebolo rozhodnuté ani na prvom stupni, pričom zbytočné prietahy v konaní už vzhľadom na okolnosti prípadu objektívne nie je možné odstrániť a teda nápravu nie je možné dosiahnuť ani samotným uložením navrhovanej... povinnosti. Počas týchto šiestich rokov bol sťažovateľ nútený žiť v pretrvávajúcom stave právnej neistoty, bezmocnosti, krivdy, nervozity až úzkosti. Navyše počas celej tejto doby bolo a ešte aj v súčasnosti je obmedzované vlastnícke právo sťažovateľa k nehnuteľnosti, ktorú z dôvodu jej trvajúceho užívania neoprávnenými osobami nemôže sám užívať ani s ňou riadne disponovať*“.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na celkovú dobu konania krajského súdu, berúc do úvahy konkrétne okolnosti a povahu prípadu vrátane pozície sťažovateľa sprevádzanej pocitom neistoty, ako aj naplnenie princípu spravodlivosti, ústavný súd považoval priznanie sumy 50 000 Sk za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

3. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré vznikli jeho právnomu zástupcovi, advokátovi JUDr. Š. S. a ktoré vyčíslil sumou 6 825 Sk podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c) a § 16 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), pričom vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za 1. polrok roku 2005, ktorá bola 16 381 Sk (pre účely odmeny po 1. januári 2006). Úhrada bola priznaná za dva úkony po 2 730 Sk a dvakrát po 164 Sk režijný paušál, čo spolu predstavuje sumu 5 788 Sk. Keďže advokát je platcom dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), uvedená suma bola zvýšená o 19 % DPH podľa § 18 citovanej vyhlášky a podľa § 27 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, t. j. o 1 037 Sk.

Úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2006